

Міністерство освіти і науки України
Білоцерківський національний аграрний університет
Дебреценський університет (Угорщина)
Європейський інститут ім. М.Коперніка Університету економіки в Бидгощі (Польща)
Інститут Конфуція Київського національного лінгвістичного університету
Університет Савуа-Мон Блан (Франція)
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Національний університет харчових технологій
Рівненський державний гуманітарний університет
Маріупольський державний університет
Криворізький державний педагогічний університет
Міжнародна перекладацька компанія Translatel
Федерація обмінів «Франція-Україна»
Бюро перекладів «АДМІРАЛ»

З Б І Р Н И К   М А Т Е Р І А Л І В

IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ

**«Актуальні питання інтернаціоналізації
вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий
та психолого-педагогічний аспекти»**
(електронне видання)

23-24 березня 2023 року

Біла Церква –2023

Актуальні питання інтернаціоналізації вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий та психолого-педагогічний аспекти: матеріали IV Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції (Біла Церква, 23-24 березня 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 176 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р. екон. наук, професор, ректор БНАУ.

Варченко О.М., д-р. екон. наук, професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності БНАУ.

Димань Т.М., д-р. с.-г. наук, професор, проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності БНАУ.

Зубченко В.В., канд. екон. наук, начальник відділу навчально-методичної та виховної роботи БНАУ.

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук, декан соціально-гуманітарного факультету БНАУ.

Ігнатенко В.Д., канд. пед. наук, доцент, зав. кафедри романо-германської філології та перекладу БНАУ.

Цвид-Гром О.П., канд. філол. наук, доцент, зав. кафедри іноземних мов БНАУ.

Боньковський О.А., начальник відділу зовнішньоекономічної та інвестиційної діяльності БНАУ.

Любимова Ю.С., канд. філол. наук, доцент, директор Інституту Конфуція КНЛУ.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук, начальник редакційно-видавничого відділу БНАУ.

Збірник містить матеріали учасників IV Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції «Актуальні питання інтернаціоналізації вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий та психолого-педагогічний аспекти», що присвячені висвітленню широкого кола питань, які стосуються інтернаціоналізації вищої освіти.

Автори несуть відповідальність за достовірність фактів, цитат, посилань на літературні джерела та вживання власних імен.

<https://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/27>

Нікітенко О. І. АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕАГУВАННЯ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ.....	101
Сидоренко В.В. ІНДЕКСИ ЦИТУВАННЯ У ВИЗНАЧЕННІ НАУКОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	103
Поляруш-Сафроненко С.О. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПИТАНЬ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ.....	106
Пахомова А.О. ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА МАГІСТРІВ ПРАВНИКІВ В УМОВАХ РОБОТИ ДИСТАНЦІЙНИХ ЮРИДИЧНИХ КЛІНІК.....	110
Макарчук В.В. ДОСВІД ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН СТОСОВНО СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ ТА ПЕРЕПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	112
Сокиринська О.А. ЗАХИСТ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ ТА ІСТОРИЧНИХ ПАМ'ЯТОК ПІД ЧАС ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ.....	114
Малишко І.В. РЕФОРМУВАННЯ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	116
Аргат Я.П. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	118
Мельник В.О. ЩОДОВДОСКОНАЛЕННЯ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	120
Росавіцький О.О. ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ ПРАВОВОГО ДОСВІДУ В РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ.....	121
Терещук М.М. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ОСВІТУ УКРАЇНИ, ОКРЕМИХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН ТА ЄС.....	123
Тимошук О.Г. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ МАГІСТЕРСЬКИХ ПРОГРАМ В ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЗВО: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ.....	125
Обіюх Н.М. ПРАВОВА КУЛЬТУРА ТА ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ.....	128

Секція 5. Дистанційна освіта: виклики сьогодення

Терепищій С.О. ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	131
Данилейчук І. М. ОСОБЛИВОСТІ ТА ШЛЯХИ ПРОТИДІЇ БУЛІНГУ В СИСТЕМІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	133
Любимова Ю.С. ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ: ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ (НА ПРИКЛАДІ РОБОТИ ІНСТИТУТУ КОНФУЦІЯ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЛІНГВІСТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ).....	135
Клочко А.О., Скуловатова О.В. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ.....	137
Сімакова С.І. ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	139
Гулієва Д. О., Баканова Д. С. ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ.....	141
Нежива О.М. INSTAGRAM ЯК ІНСТРУМЕНТ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	144
Майбородіна Н.В., Герасименко В.П. ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА В УКРАЇНІ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНСТРУМЕНТІВ GOOGLE.....	146
Сидоренко Ю.В. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ В ДИСТАНЦІЙНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ.....	149

співбесіди, наявність практичного досвіду тощо), але має практичну спрямованість, розвиває навички самостійного навчання, творчий потенціал, розвиває навички самостійного навчання, творчий потенціал, формує навички самостійного навчання, формує навички самостійного навчання. готовність до самоосвіти, професійного розвитку та навчання впродовж життя [1, с.56]. Важливо сказати, що в європейських країнах існують проекти, які дають можливість отримати ступінь магістра зі знижкою як одразу після закінчення закладу вищої освіти, так і через багато років. Досвід професійної підготовки магістрів у провідних країнах Європи є важливим для творчого запровадження у вищу освіту України.

Список використаних джерел

1. Лебедик Л. В. Досвід формування та розвитку професійної компетентності педагогів закладів позашкільної освіти у провідних країнах Західної Європи. Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти: збірник наукових статей / За заг. ред. Г. Л. Єфремової. Суми, 2022. 440 с. С. 53– 58.
2. Проценко О.Б. Професійна підготовка викладачів вищої школи в магістратурі: досвід європейських країн. Освітологічний дискурс, 2015, 3: 238-247.
3. Савченко Н.С. Порівняльна характеристика магістерських програм у закладах вищої освіти в Україні та за кордоном. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки, 2022, 206: 74-81.

УДК 349.6

ОБПЮХ Н.М., канд. юрид. наук, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін
Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна

ПРАВОВА КУЛЬТУРА ТА ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ

Проаналізовано наукові підходи до визначення поняття правової культури та екологічної освіти. Розглянуто основні завдання та напрями розвитку еколого-правової культури в освітньому середовищі як необхідної умови розвитку професійної спрямованості майбутніх правників.

Ключові слова: екологічне виховання, екологічна освіта, правова культура, природоохоронна діяльність.

Правова культура – це частина культури суспільства як історичної сформованої системи духовно-моральних цінностей. Вона виражається у поглядах людини, окремих спільнот людей, суспільства загалом на право та мораль, формує правосвідомість. Правова культура полягає в розумінні громадянами правової поведінки, усвідомленні своїх прав та обов'язків, дотриманні вимог юридичних норм.

Правова культура – різновид соціальної культури. Вона являє собою доволі складне і багатопланове поняття, яке складається з правової культури особистості та правової культури суспільства.

Правова культура особистості – це знання і розуміння права, а також дії відповідно до нього. Правова культура особистості тісно пов'язана з правосвідомістю,

спирається на неї. Але вона ширша від правосвідомості, оскільки включає в себе не тільки психологічні та ідеологічні її елементи, а й юридично значущу її поведінку [1, с. 107].

Одним з найважливіших факторів, що впливають на становлення духовного світу молоді, є формування екологічного мислення, екологічного світогляду та екологічної культури. Сучасна цивілізована людина має усвідомлювати себе частиною природи, відчувати органічний зв'язок з нею, нести відповідальність за збереження навколишнього середовища.

Розвиток і формування екологічної свідомості студентів ВНЗ всіх спеціальностей є досить важливою проблемою сьогодення, що пов'язано з їх майбутньою професійною діяльністю. Екологічна освіта, як цілісне культурологічне явище, що включає процеси навчання, виховання, розвитку особистості, повинна спрямовуватися на формування екологічної культури, як складової системи національного і громадського виховання, екологізацію навчальних дисциплін та програм підготовки, а також на професійну екологічну підготовку через базову екологічну освіту [2].

Глибоким опануванням екологічними знаннями, формуванням екологічного мислення, свідомості і культури мають бути охоплені громадяни всіх категорій, вікових груп і сфер діяльності.

Метою реалізації Концепції екологічної освіти в Україні має стати різнобічна підготовка громадян, здатних розуміти й оптимально вирішувати екологічні та соціально-економічні проблеми регіонів проживання на основі наукових знань процесів розвитку біосфери, здорового глузду, загальнолюдських досвіду й цінностей.

Екологічна освіта громадян у соціально-культурному розвитку передбачає формування та розвиток особистих екологічних цінностей. Екологічна освіта як складова соціалізації є засобом організації освітнього середовища в університеті.

Слід зазначити, що правова культура та екологічна освіта визначають можливості успішної соціалізації студентів у професійному середовищі. В умовах загострення екологічної кризи необхідно підвищувати інтерес суспільства, особливо молоді, до проблеми охорони навколишнього природного середовища та раціонального використання природних ресурсів. Особливий акцент потрібно зробити на застосуванні еко-орієнтованого підходу до навчання та залученні молоді до громадських екологічних заходів.

На думку окремих науковців, формування екологічного світогляду має відбуватись як процес набуття екологічних цінностей з розвитком екологічної компетентності за допомогою включення особистості в екологоорієнтовані види діяльності [3, с. 26].

Екологічна та правова культура є особливою системою соціальних відносин, цінностей, норм і способів взаємодії між індивідом та навколишнім середовищем, спадкоємності, сформованої у свідомості та поведінці студентів у процесі навчання, культури, дозвілля та практичної діяльності. Еколого-правова культура формується на

основі екологічних знань та цінностей, а також правових знань, принципів, ідей, теорій, що впливають на майбутній розвиток особистості.

Як стверджує Душечкіна Н.Ю., одним із потужних засобів формування екологічного світогляду є природоохоронна діяльність – системне утворення, що є діяльнісною реалізацією екологічних знань, умінь, навичок, здобутих студентами під час навчально-виховного процесу в університеті і передбачає морально-етичну поведінку особистості в довкіллі, накопичення досвіду у сфері охорони навколишнього середовища [3, с. 61].

На нашу думку, позитивний вплив на розвиток еколого-правової культури майбутніх спеціалістів правничих спеціальностей є проходження практики та стажування в громадських екологічних організаціях, які покликані захищати екологічні права та законні інтереси людини і громадянина. Сучасними напрямками діяльності громадських екологічних організацій є організація та проведення добровільних екологічних акцій, що стосуються прибирання зелених зон та благоустрою територій, протидія знищенню та пошкодженню дерев, забрудненню водою тощо.

Висновки. Правова культура та екологічне виховання становить собою невід’ємну складову соціально-культурного розвитку особистості. Правова культура та екологічна освіта повинна розглядатись як єдине ціле – еколого-правова культура, яка формується у процесі навчання та в подальшому проявляється у практичній професійній діяльності. Екологічне виховання допомагає розвинути в собі ціннісно-орієнтовані підходи до проблеми збереження навколишнього середовища та покращення якості життя загалом, сформуванню відповідального ставлення до навколишнього світу.

Список використаних джерел

1. Хомишин І.Ю. Роль правової культури у забезпеченні порядку в суспільстві. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2014. Вип. 810: Юридичні науки. С. 105-109.
2. Про концепцію екологічної освіти в Україні : рішення колегії Міністерства освіти і науки України № 13/6-19 від 20 грудня 2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v6-19290-01#Text> (дата звернення: 12.03.2023).
3. Душечкіна Н.Ю. Формування екологічного світогляду у закладах вищої освіти : монографія. Умань: ВПЦ «Візаві», 2018. 213 с.